

ข้อมูลจีนที่น่าสนใจ

มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต
Varakorn@dpu.ac.th

ในยุคแห่งการเปลี่ยนแปลงครั้งใหญ่ของจีน สถิติข้อมูลจากจีนเป็นที่สนใจแก่ชาวโลกเป็นอย่างมากถึงแม้ว่าจะเป็นที่รู้กันว่าความแม่นยำมีไม่มากนัก สาเหตุอาจมาจากคำจำกัดความ(เมืองจีนไม่มีคนว่างงาน มีแต่คนรองาน) วิธีการจัดเก็บข้อมูล ความจงใจให้ข้อมูลที่ไมตรงกับความจริง ฯลฯ ดังนั้น คนนอกประเทศจึงพยายามเอาตัวเลขเหล่านั้นมาปรับปรุง เพื่อให้มันเ็นใจว่าสะท้อนความจริงมากขึ้น ข้อเขียนวันนี้มีบางตัวเลขเช่นว่านี้มานำเสนอ

(1) จีนเคยเป็นประเทศ “พัฒนาแล้ว” เมื่อกว่าพันปีมาแล้ว ในขณะที่ประชาชนในหลายประเทศ “พัฒนาแล้ว” ในปัจจุบันยังอาศัยอยู่ในป่า ถ้าเทียบรายได้ต่อหัวของจีนกับประเทศยุโรปตะวันตกก็จะเห็นว่าใน ค.ศ.1000 รายได้เฉลี่ยต่อหัวของคนจีนสูงเป็น 1.1 เท่าของคนยุโรปตะวันตก และตกต่ำเรื่อยมาเกือบเป็นเส้นตรงจนถึง ค.ศ.1850 สัดส่วนดังกล่าวเป็น 0.5 และตกต่ำจนถึงจุดต่ำสุดประมาณ ค.ศ.1980 โดยมีสัดส่วนเป็น 0.1 และต่อมาสูงขึ้นอย่างรวดเร็วจนเป็น 0.2 ในปี ค.ศ.2005 หรือพูดอีกอย่างหนึ่งว่าในปัจจุบันรายได้เฉลี่ยต่อหัวของจีนเท่ากับร้อยละ 20 ของคนยุโรปตะวันตก(Jeffrey Sach, “The End of Poverty”)

(2) นับตั้งแต่ปี 1980 เป็นต้นมา สัดส่วนของประชากรจีนที่ยากจน(มีรายได้เฉลี่ยชนิดที่คำนวณโดยเอาค่าครองชีพนานาชาติไปพิจารณาด้วยต่ำกว่าวันละ 1 เหรียญสหรัฐ) ลดลงจากร้อยละ 63 เป็นร้อยละ 18 ใน ค.ศ. 2001 และนับแต่ปี 1981 เป็นต้นมา รายได้ต่อหัว(ชนิดคำนวณถึงค่าครองชีพดังกล่าวแล้ว) เพิ่มขึ้นจาก 750 เหรียญสหรัฐ เป็น 3,800 เหรียญสหรัฐ ในปี 2001 (Jeffrey Sach เล่มเดียวกัน)

รายได้ต่อหัวที่คำนวณโดยเอาค่าครองชีพไปพิจารณาดูนั้น เรียกว่า GDP Per Capita ตาม Purchasing Power Parity(PPP) กล่าวคือเป็นรายได้ต่อหัวที่ปรับตาม

ค่าครองชีพมาตรฐานของโลก ซึ่งเป็นตัววัดอำนาจซื้อได้ดีกว่ารายได้ต่อหัวที่ไม่คำนึงถึงค่าครองชีพดังกล่าว จีนอาจมีรายได้เฉลี่ยต่อหัวที่ไม่สูงนัก แต่เมื่อค่าครองชีพต่ำหากเทียบกับนานาประเทศ รายได้ต่อหัวเฉลี่ยจึงถูกปรับตามค่าครองชีพของโลกให้สูงขึ้นอีกมาก ในขณะที่อีกประเทศหนึ่งรายได้เฉลี่ยต่อหัวอาจสูง แต่เมื่อค่าครองชีพสูงมากเมื่อเทียบกับประเทศอื่นๆ รายได้ต่อหัวเมื่อปรับตามค่าครองชีพของโลกจึงลดต่ำลง

(3) ถ้าดูโอกาสที่รายได้เฉลี่ยต่อหัวของจีนจะไล่ตามรายได้เฉลี่ยต่อหัวของคนยุโรปตะวันตกแล้ว มีคำพยากรณ์ว่าจากตัวเลขของปี 2005 ที่เป็นเพียงสัดส่วน 0.2 (จากข้อ (1)) ก็จะมีเพิ่มขึ้นเป็นสัดส่วน 0.5 ในประมาณ ค.ศ.2060 หรือพูดอีกอย่างหนึ่งว่าประมาณอีก 55 ปีจากปัจจุบัน

รายได้เฉลี่ยของคนจีนจะเท่ากับครึ่งหนึ่งของรายได้เฉลี่ยของคนยุโรปตะวันตก(Jeffrey Sach เล่มเดียวกัน)

ข้อมูลจาก (1) ถึง (3) ชี้ให้เห็นว่าจีนประสบความสำเร็จทางเศรษฐกิจอย่างไม่ต้องสงสัย นับตั้งแต่ ค.ศ.1981 เป็นต้นมา รายได้เฉลี่ยของคนจีนสูงขึ้นเรื่อยๆ พร้อมกับที่สัดส่วนของคนยากจนลดน้อยลง อย่างไรก็ตามความเหลื่อมล้ำของรายได้ระหว่างคนจีนด้วยกันก็มากยิ่งขึ้นอย่างน่าตกใจ

สิ่งที่ เป็น “ค่าเฉลี่ย” นั้น มิได้บอกการกระจายว่าคนที่มีรายได้สูงนั้นมีอยู่มากเท่าใด และส่วนที่มีรายได้ต่ำนั้นมีอยู่มากเพียงใด ตัวเลขเฉลี่ยรายได้จึงเป็นตัวเลขที่แอบซ่อนความเหลื่อมล้ำไว้อย่างโหดร้าย

(4) รายได้เฉลี่ยต่อหัวของคนจีนในเมืองและชนบท(ชนิดไม่ปรับค่าครองชีพ) ต่างกันมากขึ้นเป็นลำดับใน ค.ศ.1980 คนในเมืองเฉลี่ยมีรายได้ 500 หยวนต่อคนต่อปี คนชนบท 250 หยวนต่อคนต่อปี พอถึงปี 1995 คนในเมืองเฉลี่ยมีรายได้ 5,000 หยวนต่อคนต่อปี ในขณะที่คนชนบทมีรายได้เพียง 1,900 หยวน

ในปี 2000 ตัวเลขดังกล่าวของคนในเมืองคือ 8,000 หยวน คนชนบท 2,100 หยวน และดูจะยิ่งห่างกันมากขึ้นทุกที ด้วยโมเมนตัมของกลไกตลาดปัจจุบัน(ตัวเลขจาก CLSA Asia-Pacific Markets)

(5) รายได้เฉลี่ยของคนจีนปัจจุบันคือ 1,300 เหรียญสหรัฐต่อปี โดยเติบโตปีละ 8-9 เปอร์เซ็นต์ คนจีนที่มีสินทรัพย์เกินพันล้านเหรียญสหรัฐขึ้นไปมีจำนวนเพิ่มขึ้นจาก 3 เป็น 7 ล้านคน(Rupert Hoogewerf อ้างอิงใน Financial Time, October 8, 2005)

ครึ่งหนึ่งของคนจีน 400 คนที่รวยที่สุด รวยจาก อสังหาริมทรัพย์หรือไม่ก็การผลิต มีเพียงหนึ่งในสิบเท่านั้น ที่รวยจากเทคโนโลยีสารสนเทศ

(6) คนจีนที่ออกท่องเที่ยวต่างประเทศ เพิ่มขึ้นจากน้อยกว่า 5 ล้านครั้ง(คนหนึ่งอาจเที่ยวหลายครั้งในหนึ่งปี) ใน ค.ศ.1995 เป็น 30 กว่าล้านครั้งในปี 2005

มีการพยากรณ์ว่าตัวเลขนี้จะเพิ่มเป็น 60 ล้านครั้งในปี 2010 และ 90 ล้านครั้งในปี 2015 ซึ่งจะเท่ากับจำนวนครั้งที่คนเยอรมันและคนอังกฤษออกท่องเที่ยวต่างประเทศต่อปี

ข้อสังเกตก็คือในปี 2015 ตัวเลขข้างต้นจะสูงกว่าตัวเลขที่คนอเมริกันออกท่องเที่ยวซึ่งคาดว่าจะเพิ่มเป็น 80 ล้านครั้งต่อปี(ข้อมูลจาก National Bureau of Statistics of China, World Tourism Organization)

คลื่นยักษ์ท่องเที่ยวต่างประเทศของจีนเริ่มในปี 2003 เมื่อทางการจีนอนุญาตให้คนจีนในบางท้องถิ่นเดินทางไปเที่ยวฮ่องกงและมาเก๊าได้ ปัจจุบันจำนวนเมืองในโลกที่อนุญาตให้ไปท่องเที่ยวได้เพิ่มขึ้นเป็นกว่า 40 เมือง และจำนวนประชากรที่ได้รับอนุญาตให้ท่องเที่ยวมีมากขึ้นเป็นลำดับ

ตัวเลขการเจริญเติบโตอย่างรวดเร็วของจีนนำแล้ว แต่เมื่อพิจารณาถึงผลกระทบทางเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และจิตวิทยา และถึงแคว้นด้อมที่เกิดขึ้นตามมาและกระจายไปทั่วแล้ว ยิ่งน่ากลัวกว่ามากนัก